

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1
MD-2033 Chișinău
Republica Moldova
tel. 23-33-48, fax: 23-35-15
www.edu.md

**МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

Пiazza Марий Адунэрь Национале, 1
МД-2033 Кишинэу
Республика Молдова
тел. 23-33-48, факс: 23-35-15
www.edu.md

08.11.13 nr. 0243-738

Direcțiile generale raionale/municipale
 învățământ, tineret și sport,
 administrația instituțiilor de învățământ

Prin prezenta, Ministerul Educației vă informează că, în fiecare an, cu ocazia Zilei Internaționale de prevenire a abuzului față de copii (19 noiembrie), Zilei Internaționale a Drepturilor Copilului (20 noiembrie) și Zilei Internaționale a Drepturilor Omului (10 decembrie), în instituțiile de învățământ se desfășoară activități de promovare a drepturilor și libertăților omului/copilului.

Tradițional, în perioada 1 – 10 decembrie, se desfășoară Decada pentru Drepturile Omului, scopul căreia rezidă în promovarea cunoștințelor despre drepturile și libertățile omului, formare a deprinderilor de respectare și revendicare a acestora.

În acest context, la lecțiile de educație civică, desfășurate conform orarului în perioada Decadei, va fi abordat în mod expres subiectul Drepturilor Omului și ale Copilului.

În cadrul decadei se vor mai organiza dezbateri, concursuri de spoturi video, de panouri publicitare, acțiuni civice de sensibilizare a opiniei publice cu referire la cazurile de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în cotidian, întâlniri cu persoane-resursă din rîndul juriștilor profesioniști (procurori, anchetatori, judecători, avocați etc.), reprezentanților societății civile.

Suplimentar, Ministerul Educației consideră oportun a organiza și activități dedicate prevenirii abuzului față de copii, utilizînd în calitate de metodă/ instrument de învățare posterul „Comunitatea mea are grijă de copii”.

Activitatea se va desfășura în clasele I-XII, în cadrul orelor de dirigiență, și va contribui la formarea deprinderilor de recunoaștere a semnelor abuzului față de copii (i) și solicitarea ajutorului/ asistenței de la persoane de încredere și instituții/ organizații cu responsabilități în protecția copilului (ii).

Orele de dirigiență se vor desfășura în forma unor discuții/ dezbateri, care oferă tuturor elevilor oportunități egale de exprimare liberă a opiniei despre siguranța fizică și bunăstarea emoțională acasă, la școală, în cercul de prieteni, locuri publice, precum și vor oferi informații utile cu referire la persoanele de încredere și instituțiile la care se pot adresa, prevederile legale în cazurile de violență.

Conținutul mesajelor transmise și strategiile didactice utilizate vor fi adaptate la particularitățile de vîrstă și nevoile specifice ale clasei de elevi.

Dirigintele este responsabil de asigurarea unui climat/ mediu de comunicare bazat pe încredere, confidențialitate și respect pentru fiecare elev și familia acestuia. De asemenea, dirigintele este obligat să raporteze cazurile grave de abuz identificate, completînd Fișa de sesizare.

Pentru elevii ciclului primar se recomandă să se discute despre locurile sigure și nesigure pentru ei, ce face un loc să fie sigur, cînd se simt puternici și protejați. Clasa de elevi va desena harta comunității și vor marca cu culori diferite locurile, inclusiv drumul spre și de la școală, în care se simt siguri/ protejați și locurile care reprezintă un pericol pentru viața și securitatea lor. Elevii vor fi încurajați să ofere idei/ soluții despre cum locurile nesigure/ periculoase pot fi transformate în

locuri sigure/ prietenoase și vor prezenta aceste propuneri directorului instituției și autorităților locale.

Pentru elevii din ciclul gimnazial se recomandă să se discute despre situațiile și cazurile de violență întâlnite, citite sau auzite și să analizeze/ explice după ce semne/ indicatori pot fi calificate unele din acestea drept acte de violență față de copii. De asemenea, se recomandă a discuta cu elevii despre drepturi, obligații și responsabilități. De exemplu, toți copiii au dreptul de a fi protejați împotriva violenței și neglijării (art. 19 din Convenția privind Drepturile Copilului), obligația lor este de a avea un comportament nonviolent, iar responsabilitatea fiecăruia este de a anunța imediat coordonatorul pentru prevenirea violenței din instituție, asistentul social, sau un alt specialist din comunitate, atunci când observă/ află că un coleg/ un copil din comunitate este într-o situație dificilă.

Pentru elevii din ciclul liceal se recomandă de a discuta despre prevederile legale în cazurile de violență, implicarea tinerilor în activități de voluntariat pentru crearea unui mediu fără violență în școală și comunitate.

În toate clasele de elevi:

- se va transmite mesajul că violența față de copii este de mai multe tipuri/ feluri, inclusiv fizică, emoțională/ psihologică, sexuală, neglijare, exploatare economică/ prin muncă, traficul de ființe umane și poate avea loc în medii/ locuri diferite. Atât fetele cât și băieții, indiferent de vîrstă, stare materială, statut social, reușită școlară, loc de trai, stare de sănătate etc., pot fi victime ale violenței de orice tip;
- se vor lista/ descrie comportamental și analiza semnele tipurilor de violență enumerate mai sus, după care elevii de vîrsta respectivă își pot da seama că față de ei se aplică un anumit tip de violență;
- se vor completa spațiile libere de pe poster cu numele persoanelor și datele de contact la care se pot adresa elevii cînd întîlnesc o dificultate. Posterul completat va fi afișat la un loc vizibil și accesibil pentru toți elevii din clasă.

Pentru proiectarea demersului didactic al orelor de dirigenție cadrele didactice pot consulta resurse metodologice disponibile în format electronic la adresele www.edu.md, www.childrights.md, www.cnpac.md

Coordonatorul acțiunilor de prevenire a violenței din cadrul Direcției raionale/ municipale învățămînt, tineret și sport va distribui posterul „Comunitatea mea are grijă de copii” în toate instituțiile de învățămînt, în limbile română și rusă, și setul de materiale didactice destinat diriginților, conform numărului de complete de clase I-XII.

Pentru informații și asistență: Iosif Moldovanu, consultant în politici de protecție a copilului, tel. 069981166, moldovanu.iosif@gmail.com

Viceministru

Liliana Nicolaescu-Onofrei